

Основна школа (Volksschule) у кантоні Аарґау

Інформація для батьків (Ukrainisch)

**DEPARTEMENT
BILDUNG, KULTUR UND SPORT**
Abteilung Volksschule

Herausgeber

Departement
Bildung, Kultur und Sport
Abteilung Volksschule
Bachstrasse 15
5001 Aarau

Tel. 062 835 21 00

E-Mail: volksschule@ag.ch
www.ag.ch/volksschule

Fotos

Adobe Stock
Kanton Aargau

Copyright

© 2022 Kanton Aargau

Шановні батьки,

У цій брошурі вам пропонується інформація про систему державної шкільної освіти кантону Ааргау. Після загальної інформації про шкільну систему в Ааргау буде розглянуто її найважливіші складові. Вам пропонується загальна інформація про основну школу (Volksschule), про школи різних типів та рівнів, додаткові заходи підтримки учнів в процесі навчання, а також подальші відомості та пропозиції, пов'язані з основною школою (Volksschule).

Важливим моментом для успішного навчання дітей та підлітків є успішна співпраця між школою та батьками. Цій співпраці присвячено окрему главу.

Наприкінці кожного розділу наводяться інтернет-посилання для отримання додаткової інформації на цю тему. Ви також можете отримати інформацію під час інформаційних заходів для батьків. Як тільки вашу дитину буде направлено до дитячого садку (Kindergarten) / школи, шкільні вчителі та адміністративні працівники на місці будуть готові відповісти на ваші питання.

Бажаємо вашій дитині успішного навчання у школі в кантоні Ааргау!

Департамент освіти, культури та спорту (Departement Bildung, Kultur und Sport)
Відділ основної школи (Abteilung Volksschule)

Огляд шкіл у кантоні Аарґау

У кантоні Аарґау обов'язкове шкільне навчання триває одинадцять років.

Перші вісім років навчання у школі поділяються на **два роки дитячого садку (Kindergarten)** та **шість років початкової школи (Primarschule)**. Після цього йдуть **три роки старшої школи (Oberstufe)** (середня освіта I рівня) (Sekundarstufe I). Старша школа представлена школами трьох типів – реальна школа (Realschule), середня школа (Sekundarschule) та районна школа (Bezirksschule). Разом з тим існують спеціальні форми навчання, розраховані на дітей з особливими потребами.

Після одержання обов'язкової шкільної освіти молоді люди, як правило, навчаються якійсь **професії** або відвідують **середню класичну школу (Mittelschule)** (середня освіта II ступеню) (Sekundarstufe II).

Primarschule: EK: Einschulungsklasse

Spezielle Abschlussklassen: WJ: Werkjahr – BWJ: Berufswahljahr – IBK: Integrations- und Berufsfindungsklasse

Berufsbildungsbereich: EBA: Eidgenössischer Berufsattest – EFZ: Eidgenössisches Fähigkeitszeugnis –

BM I: Berufsmaturität

Основна школа (Volksschule) – школа для всіх

Усі діти та підлітки, які мешкають в кантоні Ааргау, мають право та зобов'язані відвідувати обов'язкову школу протягом одинадцяти років. Кожна дитина має право на отримання освіти, яка відповідає її здібностям. Відповідно до свого місця проживання вона відвідує ту державну школу, що відповідає її здібностям та вимогам.

Навчання у державній школі є безкоштовним. Вступ до обов'язкової школи починається від досягнення дитиною 4-річного віку. Для школярів новий навчальний рік починається з другого понеділку серпня.

Вчителі та фахівці прагнуть надавати підтримку усім дітям та підліткам відповідно до їхніх здібностей. Мета полягає в тому, щоб молоді люди по закінченні обов'язкової шкільної освіти мали необхідні знання та навички для того, щоб продовжувати навчання та свій життєвий шлях.

Додаткові послуги та освіта дітей з особливими потребами

Для дітей та підлітків з особливими освітніми потребами (наприклад, особливі таланти, труднощі в навчанні, проблеми в поведінці) навчальний процес може бути доповнено спеціальними додатковими послугами. Спеціальна підтримка пропонується під час звичайних уроків, але її може бути надавано також у спеціальних класах.

Дітям та підліткам з обмеженими можливостями надається підтримка відповідно до їхніх потреб (освіта дітей з особливими потребами). Підтримка відбувається у звичайних класах чи невеликих класах (Kleinklassen); за особливих обставин вона здійснюється у спеціальних школах.

Додаткова інформація про основну школу: www.ag.ch/volksschule

Додаткова інформація про освіту дітей з особливими потребами та додаткові послуги:
www.ag.ch/volksschule > Sonderpädagogik & Förderangebote

Міжкультурні зв'язки

Основні школи (Volksschule) вносять вагомий внесок в інтеграцію дітей та підлітків різного соціального, мовного та культурного походження. Понад чверть школярів говорить вдома мовою, відмінною від німецької. Конкретна підтримка з опануванням німецької мови та спеціальні послуги для новоприбулих створюють передумови для успішної інтеграції в школі та для подолання відставання в навчанні, обумовленого недостатнім володінням мовою.

Для підтримки першої мови існують курси **рідної мови та культури (heimatliche Sprache und Kultur)** (HSK).

Ці курси пропонуються такими організаціями, як консульства, посольства та об'єднання батьків.

Оцінки, атестати та переведення до іншої школи

У дитячому садку (Kindergarten) стан розвитку дитини фіксується за допомогою оціночного листа. Починаючи з 1 класу початкової школи (Primarschule) оцінка успішності учнів здійснюється за допомогою проміжного звіту наприкінці першого півріччя та навчального звіту (1 клас початкової школи) або річного звіту з оцінками (починаючи з 2 класу початкової школи) наприкінці навчального року. Підставою для оцінки слугує оціночне досьє з відповідними підтвердженнями успішності. Переведення до наступного класу відбувається на підставі оцінок у таблиці. Переведення до реальної (Realschule), середньої (Sekundarschule) чи районної школи (Bezirksschule) відбувається за рекомендацією класного керівника. Це відбувається на підставі проміжного звіту в 6 класі або оціночного досьє.

Додаткова інформація щодо міжкультурних зв'язків:

www.ag.ch/volksschule > Unterricht & Schulbetrieb > Schule & Interkulturelles

Додаткова інформація про оцінки / переведення в інші школи, а також інформаційні брошури одинадцятьма мовами:

www.ag.ch/leistungsbeurteilung-volksschule

Загальна інформація

Канікули та вихідні дні

Дати шкільних канікул та вихідних днів можуть незначно відрізнятися на територіях різних громад. Дати канікул можна знайти на сайті школи.

Відсутність

Батьки мають негайно повідомляти вчителя про відсутність дитини на уроках та про причини. Достатніми причинами є хвороба, нещасний випадок та інші непередбачувані ситуації (наприклад, смерть члена сім'ї). Під час навчання у старшій школі (районна, середня та реальна школа) (Oberstufe (Bezirks-, Sekundar- und Realschule)) пропуски занять з неповажних причин в попередньому звіті та в таблиці.

Відпустка

Батьки повинні завчасно звернути до школи із заявою для отримання дозволу на проведення запланованої відпустки з дитиною. Причинами для відпустки можуть бути: Активна участь у важливих спортивних змаганнях, великі релігійні свята, ознайомлювальна професійна практика чи подібне.

Шкільне медичне обслуговування та шкільна стоматологічна допомога

Шкільні лікарі кантону Ааргау надають школам підтримку з питань охорони здоров'я та профілактики. Медичні огляди в дитячому та підлітковому віці є профілактичними заходами охорони здоров'я. Зазвичай вони проводяться з педіатром чи сімейним лікарем дитини.

Для щорічного стоматологічного контролю учні отримують карту стоматологічного огляду (купонну книжку). Крім того, спеціалісти зі стоматології регулярно відвідують класи, починаючи з 1 класу дитячого садку (Kindergarten) і до 6 класу початкової школи (Primarschule). Діти вивчають, як правильно чистити зуби і як правильно харчуватися.

Додаткова інформація на тему шкільної освіти в кантоні Ааргау одинадцятьма мовами: www.hallo-aargau.ch

Шкільна адміністрація

У кантоні Ааргау за систему шкільної освіти та виховання відповідає Департамент освіти, культури та спорту (Departement Bildung, Kultur und Sport).

Муніципальна рада (Gemeinderat) та адміністрація школи відповідають за управлінням роботи школи в кожній громаді.

Підтримка та консультації

Учням основної школи (Volksschule) та їхнім батькам безкоштовно надаються різноманітні послуги з підтримки консультування:

Служба шкільної психології (Schulpsychologischer Dienst)

Служба шкільної психології – це кантональна спеціалізована служба для дітей та підлітків від віку дитячого садку до віку закінчення основної школи. Особливості навчання та успішності, а також психологічні та соціальні труднощі, які виявляються у дитячому садку чи в школі, можуть бути підставою для постановки на облік.

Шкільна інспекція (Schulaufsicht)

Батьки можуть звертатися до шкільного інспектора з питаннями, пов'язаними зі школою. Інспектор вислуховує батьків, з'ясовує питання, що їх хвилює, та пропонує підтримку шляхом надання інформації у поєднанні з процедурними порадами. При цьому інспектор забезпечує попереднє пряме обговорення проблеми між батьками та школою (пор. "Schule und Eltern" > "Zuständigkeiten").

Шкільна соціальна робота (Schulsozialarbeit)

Багато шкіл пропонують послуги шкільної соціальної роботи. Вони призначені для учнів шкіл усіх рівнів, для батьків, вчителів та для школи в цілому. Шкільна соціальна робота супроводжує дітей та підлітків у процесі дорослішання та входження в доросле життя.

Професійна орієнтація

Консультаційні служби з питань освіти та кар'єри (ask!) пропонують консультації з усіх питань, пов'язаних з початком кар'єри, кар'єрного зростання т освіти.

Додаткова інформація на тему шкільної освіти та виховання в кантоні Ааргау одинадцятьма мовами:
www.hallo-aargau.ch

Додаткова інформація щодо підтримки та консультацій: www.ag.ch/volksschule > Unterstützung & Beratung

Школа та батьки

Плідна співпраця між школою та домом є важливим чинником гарної успішності в навчанні дітей та підлітків.

Обов'язки

З питань та інформації стосовно школи батьки можуть звертатися до вчителів своєї дитини та до шкільної адміністрації.

Співпраця

Регулярне інформування з боку школи

Школа зобов'язана регулярно інформувати батьків про те, відбувається в школі, та про успішність дитини. З цією метою проводяться батьківські збори, батьківські вечори та інформаційні заходи.

Обов'язки та права батьків

Батьки відповідають за те, щоб їхня дитина регулярно відвідувала школу та щоб вона приходила до школи вчасно та відпочивши. Батьки мають право відвідувати уроки своєї дитини. Вони зобов'язані приймати запрошення від муніципальної ради (Gemeinderat) чи школи (адміністрації, вчителів школи) відвідувати батьківські збори.

Перед прийняттям важливих рішень батьки мають право на те, щоб їх вислухали, та на ознайомлення з документами. Остаточне рішення має бути повідомлене батькам у письмовому вигляді муніципальною радою (Gemeinderat) чи адміністрацією школи зазначенням причин прийнятого рішення. Якщо батьки не згодні з цим рішенням, у більшості випадків у них є можливість подати скаргу до шкільної ради округу (Bezirksschulrat). Прикладами важливих рішень з правом бути вислуханим та з правом оскарження є:

- Вступ до 1 класу початкової школи (Primarschule)
- Призначення на корекційні освітні заходи, до підготовчого класу (Einschulungsklasse) чи до маленького класу (Kleinklasse)
- Перехід до старшої школи (Oberstufe)
- Переведення, зміна типу школи в межах старшої школи (Oberstufe)
- Направлення до спеціальної школи

Додаткова інформація щодо співпраці школи та батьків: www.ag.ch/volksschule> Schule & Eltern

Додаткова інформація щодо шкільних рад округу:

www.ag.ch/bks > Über uns > Organisation > Vertretungen & Kommissionen > Bildung > Schulräte der Bezirke

Дитячий садок (Kindergarten)

Дитячий садок триває два роки. Усі діти, яким до 31 липня виповнилося чотири роки, на початку наступного навчального року вступають до дитячого садку.

Відвідування дитячого садку сприйє загальному розвитку дітей. У дитячому садку діти отримують можливість розвивати свої інтереси й таланти в новому середовищі. Навчання відбувається в ігровій формі та закладає основу для розвитку мовних, математичних, рухових, соціальних та емоційних навичок у школі.

Дітям, які виявляють інтерес до читання, писання та рахування, надається підтримка. Однак систематичне вивчення читання, писання та арифметики не проводиться. За наявності особливої обдарованості дитину може бути переведено до початкової школи (Primarschule) дочасно.

Мовою навчання в дитячому садку завжди є діалект. Діти, які не розмовляють по-німецькому вдома, отримують підтримку у вивченні німецької мови в дитячому садку.

Початкова школа (Primarschule)

Початкова школа триває з 1 по 6 клас. Починаючи з початкової школи, мовою навчання є німецька.

У перші роки шкільного навчання відбувається опанування навичок читання, писання, математики та іноземних мов. Теми з природничих наук, соціології, історії, культури та економіки розглядаються відповідно до віку дитини. На уроках також приділяється важливе місце музиці, дизайну, фізичній культурі та спорту.

Важливою метою початкової школи є заохочення незалежності, особистої відповідальності та соціального навчання. На уроках враховуються різні здібності та потреби учнів в освіті. Навчання в класі сприяє розвитку почуття спільної праці та зміцнює особистість дитини.

Старша школа (Oberstufe)

Старша школа (середня освіта I ступеню) (Sekundarstufe I) поділяється на три типи шкіл – реальна школа (Realschule), середня школа (Sekundarschule) та районна школа (Bezirksschule). Вони відрізняються між себе вимогами до успішності учнів. Навчання в школах усіх трьох типів триває три роки.

Реальна школа (Realschule)

Реальна школа – це тип старшої школи із основними вимогами до успішності. У реальній школі учні отримують широку загальну освіту та основи для професійного навчання. Після реальної школи більшість молодих людей здобувають професію в галузі ремісництва, промисловості, охорони здоров'я чи соціальної допомоги. Якщо вони виявляють гарну успішність у професійному навчанні, то перед ними відкриваються широкі можливості подальшої освіти та кар'єрного просування.

Середня школа (Sekundarschule)

Середня школа – це тип старшої школи з підвищеними вимогами до успішності. Середня школа дає широку загальну освіту та створює передумови для професійної освіти високого рівня. Після середньої школи деякі школярі відвідують спеціалізовану середню школу (Fachmittelschule), середню бізнес-школу (Wirtschaftsmittelschule) або середню школу інформатики (Informatikmittelschule).

Районна школа (Bezirksschule)

Районна школа – це тип старшої школи з високими вимогами до успішності учнів. Вона готує учнів як до професійного навчання високого рівня, так і до відвідування середньої класичної школи (Mittelschule) (гімназії (Gymnasium) / спеціалізованої середньої школи (Fachmittelschule) / середньої бізнес-школи (Wirtschaftsmittelschule) / середньої школи інформатики (Informatikmittelschule)). Після закінчення районної школи добра половина молодих людей починає професійне навчання в галузі ремісництва, промисловості чи послуг, а решта відвідує середню класичну школу.

Спеціальні випускні класи

Для останнього року навчання в школі існують спеціальні випускні класи, які організовуються лише в деяких місцях чи деяких громадах. У таких класах молоді люди отримують особливо велику підтримку при переході до професійного життя. А саме:

- Рік вибору професії (Berufswahljahr)

- Робочий рік (Werkjahr)
- Інтеграційний та профорієнтаційний клас (Integrations- und Berufsfindungsklasse)

Додаткова інформація щодо старшої школи: www.ag.ch/schulstufen > Oberstufe

Додаткова інформація про навчальний план: www.ag.ch/lehrplan

Після основної школи (Volksschule)

Після одержання обов'язкової освіти переважна більшість молодих людей починає професійне навчання або відвідує середню школу.

Професійне навчання

Базова професійна освіта (berufliche Grundbildung) найважливішим типом початкової підготовки в Швейцарії. Вона дозволяє молодим людям увійти в професійне життя забезпечує їм міцну професійну основу. Поруч із професійним навчанням на підприємстві, відвідують професійну школу (Berufsfachschule) один чи два рази на тиждень. Навчання триває від двох до чотирьох років, у залежності від виду учнівства: Три- або чотирирічна програма базового професійного навчання дає змогу одержати швейцарське кваліфікаційне свідоцтво EFZ (eidgenössischen Fähigkeitszeugnis EFZ), дворічна програма базового професійного навчання дає змогу одержати швейцарський професійний атестат EBA (eidgenössischen Berufsattest EBA).

Здобута професійна освіта є важливою передумовою для того, щоб пізніше успішно виступати на ринку праці. Вона відкриває багато кар'єрних перспектив та пропонує привабливі можливості для подальшого навчання.

Обдаровані та працьовиті молоді люди, які проходять професійне навчання, на додаток до обов'язкового курсу можуть відвідувати додаткові заняття в спеціалізованій професійній школі й можуть завершити своє навчання одержанням диплому **професійного бакалавра (Berufsmaturität)**. Це дозволяє їм вступити до вищої школи прикладних наук (Fachhochschule).

Середні класичні школи (Mittelschulen)

Середні класичні школи є середніми навчальними закладами, які учні закінчують після одинадцяти років обов'язкового навчання. У залежності від типу школи, вони по закінченні дають змогу отримати різні кваліфікації і тим самим дають право на вступ до вищих технічних коледжів (höhere Fachschulen), вищих шкіл прикладних наук (Fachhochschulen) або університетів (Universitäten).

У кантоні Ааргау можна відвідувати наступні середні класичні школи:

- Гімназію (Gymnasium)
- спеціалізовану середню школу (Fachmittelschule)
- середню бізнес-школу (Wirtschaftsmittelschule)
- середню школу інформатики (Informatikmittelschule)

Додаткова інформація щодо професійної освіти: www.ag.ch/berufsbildung > Lehre

Додаткова інформація про середні класичні школи та про умови вступу: www.ag.ch/mittelschulen

**Departement
Bildung, Kultur und Sport**

Abteilung Volksschule
Bachstrasse 15
5001 Aarau